

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı :E-85593407-045.02

Konu :TRT Bandrol Ücreti Yargılama Giderleri

18.08.2022 / 77213016

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi: İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğünün 05.04.2022 tarihli ve 73486721 sayılı yazısı.

İlgi'de kayıtlı yazıda özetle; TRT bandrol ücretinin tahsil edilmesine ilişkin Bakanlığımız aleyhine açılan davaların bir kısmında işlemin iptaline ve tahsil edilen miktarın idareye başvuru tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davacıya iadesine, yargılama masrafları ve vekalet ücreti ödenmesine dair kararlar verildiği, bu kararların icra takibine de konu edildiğine işaret edilerek TRT bandrol ücretinden kaynaklanan davalara ilişkin yasal faiz, yargılama gideri, karar vekalet ücreti, ilamın icraya konulması halinde icra masrafları ve icra vekalet ücretinin Bakanlığımız yerine Türkiye Radyo Televizyon Kurumunca (TRT) ödenmesinin uygun olacağı belirtilmiştir.

Konuya ilişkin TRT Kurumu'na muhatap 17.05.2022 tarihli, 74710319 sayılı yazımızda; 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Gelirleri Kanunu ve 15.06.2015 tarihli, 2015/7757 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "3093 Sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu Uyarınca Radyo, Televizyon, Video ve Birleşik Cihazlar İle Görsel ve veya İşitsel Yayınları Alabilen Her Türlü Cihazdan Alınacak Bandrol Ücretlerine İlişkin Karar" hükümleri çerçevesinde gümrük idarelerince tahsil edilen bandrol ücretlerinin Kurumlarına aktarıldığı, bandrol ücretlerinin iadesinin Kurumlarınca gerçekleştirildiği, bu kapsamda TRT bandrol ücretleri ve buna ilişkin yasal faizleri, yargılama giderleri, karar vekalet ücretleri ve icra masraflarının, 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu'na göre özerkliği ve tarafsızlığı Anayasa'da hükme bağlanan, genel bütçe dışında kendi bütçe ve gelire sahip TRT Kurumunca ödenmesi gerektiği belirtilmiş olup; adigeçen Kurumdan alınan bir örneği ekli 10.06.2022 tarihli, 508170 sayılı cevabi yazıda ise özetle; 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "*Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Vergi Usul Kanununun uygulanacağı haller*" başlıklı 31/1 inci maddesi ile 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "*Yargılama giderlerinden sorumluluk*" başlıklı 326 ncı maddesi ve "*Yargılama giderlerinin kapsamı*" başlıklı 323/1-ğ maddesi çerçevesinde; vekalet ücretinin bir yargılama gideri olduğu ve kanunda yazılı haller dışında yargılama giderlerinin aleyhine hüküm verilen taraftan alınması gerektiğine yer verilerek yargılama giderleri, vekalet ücretleri ve sair giderlerden, davanın tarafı olunmadığı müddetçe Kurumlarının sorumlu olmayacağı; Kurumlarının taraf olduğu davalarda ise mahkeme hükmü doğrultusunda sorumlu olunabileceği, 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28/2 nci maddesi gereğince idaremize yapılan başvurulardan icra takibine mahal verilmemesini teminen, Kurumlarının taraf olmadığı davalarda bandrol ücreti ve yasal faizi için, Kurumlarının taraf olduğu davalarda ise bandrol ücreti ve yasal faizi ile birlikte vekalet ücreti ve diğer yargılama giderlerine ilişkin Kurumlarının ivedilikle haberdar edilmesinin önem arz ettiği belirtilmektedir.

Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nden alınan bir örneği ekli 22.07.2022 tarihli, 76584291 sayılı yazıda; yukarıda yer alan TRT Kurumu değerlendirmesi çerçevesinde; TRT bandrol ücretine ilişkin davalarda, TRT Kurumunun da hasım sıfatına alınması için mahkemeden talepte bulunulması gerektiği belirtilmiştir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Mustafa GÜMÜŞ
Bakan a.
Genel Müdür

Dağıtım:
Tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri

Ek: 2 adet yazı örneği

T.C
TİCARET BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı :E-27299683-045.02[HYS406873]

Konu :Görüş Talebi

22.07.2022 / 76584291

GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi :19.06.2022 tarihli ve E-85593407-165.99-75528240 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile; İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğünün 05.04.2022 tarihli ve 73486721 sayılı yazısında TRT bandrol ücretinin tahsil edilmesine ilişkin Bakanlığımız işlemleri aleyhine açılan davaların bir kısmında işlemin iptaline ve tahsil edilen miktarın idareye başvuru tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davacıya iadesi ile yargılama masrafları ve vekalet ücreti ödenmesi yönünde kararların verildiği, bu kararların icra takibine de konu edildiği, TRT bandrol ücretinden kaynaklanan davalara ilişkin yasal faiz, yargılama gideri, karar vekalet ücreti, ilamın icraya konulması halinde icra masrafları ve icra vekalet ücretinin Bakanlığımız yerine Türkiye Radyo Televizyon Kurumunca karşılanmasının uygun olacağının belirtildiği,

Genel Müdürlüğümüzün 26.04.2022 tarihli ve 74210594 sayılı yazısı ile sorunların ve tereddüt edilen hususların öncelikle ilgili merkez birimce değerlendirilmesi, söz konusu değerlendirme sonucunda gerek görülmesi halinde Genel Müdürlüğümüzden görüş istenilmesinin uygun olacağının belirtildiği,

Genel Müdürlüğünüzün 17.05.2022 tarihli ve 74710319 sayılı yazısı ile TRT Kurumuna 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Gelirleri Kanunu ve 15.06.2015 tarihli ve 2015/7757 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "*3093 Sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu Uyarınca Radyo, Televizyon, Video ve Birleşik Cihazlar İle Görsel ve veya İşitsel Yayınları Alabilen Her Türlü Cihazdan Alınacak Bandrol Ücretlerine İlişkin Karar*" hükümleri çerçevesinde gümrük idarelerince tahsil edilen bandrol ücretlerinin Kurumlarına aktarıldığı, bandrol ücretlerinin iadesinin de Kurumlarınca gerçekleştirildiği, bu kapsamda TRT bandrol ücretleri ve buna ilişkin yasal faizlerin, yargılama giderlerinin, karar vekalet ücretlerinin ve icra masraflarının, 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununa göre özerkliği ve tarafsızlığı Anayasada hükme bağlanan, genel bütçe dışında bütçe ve gelire sahip TRT Kurumu tarafından ödenmesi gerektiğinin belirtildiği,

TRT Kurumunun 10.06.2022 tarihli ve 508170 sayılı cevabi yazısında ise özetle; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "*Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Vergi Usul Kanununun uygulanacağı haller*" başlıklı 31 inci maddesinin birinci fıkrası ile 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun "*Yargılama giderlerinden sorumluluk*" başlıklı 326 ncı maddesi ve "*Yargılama giderlerinin kapsamı*" başlıklı 323 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi çerçevesinde; vekalet ücretinin bir yargılama gideri olduğu ve kanunda yazılı haller dışında yargılama giderlerinin aleyhine hüküm verilen taraftan alınması gerektiğine yer verilerek yargılama giderleri, vekalet ücretleri ve sair giderlerden, davanın tarafı olunmadığı müddetçe Kurumlarının sorumlu olmayacağı; Kurumlarının taraf olduğu davalarda ise mahkeme hükmü doğrultusunda sorumlu olunabileceği, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 28 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca; idaremize yapılan başvurulardan icra takibine mahal verilmemesini teminen, Kurumlarının taraf olmadığı davalarda bandrol ücreti ve yasal faizi için, Kurumlarının taraf olduğu davalarda ise bandrol ücreti ve yasal faizi ile birlikte vekalet ücreti ve diğer yargılama giderlerine ilişkin Kurumlarının ivedilikle haberdar edilmesinin önem arz ettiğinin belirtildiği,

TRT bandrolüne ilişkin davalarda ekseriyetle idaremizin taraf gösterildiği göz önünde bulundurulmak suretiyle, TRT Kurumu görüşlerinin Genel Müdürlüğümüzce değerlendirilmesi istenilmekle konu incelenmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Vergi Usul Kanununun uygulanacağı haller:" başlıklı 31 inci maddesinde; *"1. Bu Kanunda hüküm bulunmayan hususlarda; hakimın davaya bakmaktan memnuiyeti ve reddi, ehliyet, üçüncü şahısların davaya katılması, davanın ihbarı, tarafların vekilleri, dosyanın taraflar ve ilgililerce incelenmesi, feragat ve kabul, teminat, mukabil dava, bilirkişi, keşif, delillerin tespiti, yargılama giderleri, adli yardım hallerinde ve duruşma sırasında tarafların mahkemenin sukununu ve inzibatını bozacak hareketlerine karşı yapılacak işlemler, elektronik işlemler ile ses ve görüntü nakledilmesi yoluyla duruşma icrasında Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümleri uygulanır. Ancak, davanın ihbarı (...) Danıştay, mahkeme veya hakim tarafından re'sen yapılır. Bilirkişiler, bilirkişilik bölge kurulları tarafından hazırlanan listelerden seçilir ve bilirkişiler hakkında Bilirkişilik Kanunu ve 12.1.2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun ilgili hükümleri uygulanır. "* hükmü yer almaktadır. Anılan madde hükmü ile; sadece *"yargılama giderleri"* konusunda atıf yapılmakla yetinilmemiş olup *"davanın ihbarı"* konusunda da 6100 sayılı Kanuna atıf yapılmıştır. Davanın ihbarının idari yargı makamlarınca re'sen yapılacağını belirtmekle birlikte; ihbar konusunda tarafların talepte bulunmalarını kısıtlayan bir yasal düzenleme bulunmamaktadır.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun "İhbar ve şartları" başlıklı 61 inci maddesinde; *"(1) Taraflardan biri davayı kaybettiği takdirde, üçüncü kişiye veya üçüncü kişinin kendisine rücu edeceğini düşünüyorsa, tahkikat sonuçlanıncaya kadar davayı üçüncü kişiye ihbar edebilir.*

(2) Dava kendisine ihbar edilen kişinin de aynı şartlarda bir başkasına ihbarda bulunması mümkündür ve bu şekilde ihbar tevali ettirilebilir." hükmü yer almaktadır. Anılan madde hükmü ile de; taraflardan birinin davanın kaybedilmesi halinde üçüncü kişiye rücu etmesi söz konusu ise ihbarda bulunabileceği belirtilmektedir.

Anılan Kanunun *"Yargılama giderlerinden sorumluluk"* başlıklı 26 ncı maddesinde; *"(1) Kanunda yazılı hâller dışında, yargılama giderlerinin, aleyhine hüküm verilen taraftan alınmasına karar verilir.*

(2) Davada iki taraftan her biri kısmen haklı çıkarsa, mahkeme, yargılama giderlerini tarafların haklılık oranına göre paylaşır.

(3) Aleyhine hüküm verilenler birden fazla ise mahkeme yargılama giderlerini, bunlar arasında paylaştırabileceği gibi, müteselsilen sorumlu tutulmalarına da karar verebilir." hükmü yer almaktadır. Anılan maddenin birinci fıkrası ile; yargılama giderlerinin aleyhine hüküm kurulan taraftan alınacağı, üçüncü fıkrası ile; aleyhine hüküm verilenlerin birden fazla olması halinde yargılama giderlerinin bunlar arasında paylaştırılacağı belirtilmektedir.

2577 sayılı Kanun ile 6100 sayılı Kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; yargılama giderlerinin salt Bakanlığımızca karşılanmasının önlenmesi için; TRT bandrolü davalarından anılan Kurumun da hasım sıfatına alınması için talepte bulunulmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Öte yandan; **2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun "Diğer bütçe işlemleri"** başlıklı 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasında; *"Cumhurbaşkanı; (...)*

c) Gümrük idarelerince tahsil edilerek Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal ettirilen bandrol ücretlerinin yüzde 2'si oranında Ticaret Bakanlığı hizmetleri için söz konusu Kurumca ödenecek tutarları, (...)

aynı amaçla kullanılmak üzere bir yandan genel bütçeye özel gelir, diğer yandan ilgili idare bütçelerinde açılacak tertiplere özel ödenek kaydetmeye ve önceki yıl bütçesinde harcanmayan kısımları devren ödenek kaydetmeye yetkilidir." hükmü yer almaktadır. Anılan madde hükmü ile; gümrük idarelerince tahsil edilerek Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal ettirilen bandrol ücretlerinin yüzde 2'si oranında Ticaret Bakanlığı hizmetleri için söz konusu Kurumca ödenecek tutarları aynı amaçla kullanılmak üzere bir yandan genel bütçeye özel gelir, diğer yandan ilgili idare bütçesine özel ödenek kaydetmeye ve önceki yıl bütçesinde harcanmayan kısımları devren ödenek kaydetmeye Cumhurbaşkanı yetkili kılınmaktadır.

Söz konusu davalar nedeniyle Bakanlığımızca uğranılan zararın karşılanması için ayrılan yüzde iki oranındaki tutarın yetersiz olduğu değerlendirilmekte ise; bu durumun yapılacak yasal çalışmalarda gündeme getirilmesi mümkündür.

Yukarıda belirtilen maddi ve hukuki tespitler çerçevesinde yapılan değerlendirme sonucunda; TRT bandrol ücretine ilişkin davalarda, TRT Kurumunun da hasım sıfatına alınması için mahkemeden talepte bulunulmasının ve yüzde iki oranının arttırılması için çalışma yapılması hususunun Genel Müdürlüğünüzce değerlendirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Av. Suavi ÖNAL
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü

T.C.
TÜRKİYE RADYO-TELEVİZYON KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Muhasebe ve Finansman Dairesi Başkanlığı

Sayı :E-67620223-555.99-508170

Konu :TRT Bandrol Davaları Hk.

(GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ)

İlgi :17.05.2022 tarihli ve E-85593407-045.02-00074710319 sayılı yazı.

İlgi yazınız ile Gümrük İdarelerince tahsil edilen TRT bandrol ücretlerinin Kurumunuza aktarılması ile aktarılan bandrol ücretlerinin iadelerinin Kurumunuzca gerçekleştirilmesine dair mevzuat hükümleri çerçevesinde; TRT bandrol ücretleri ve buna ilişkin yasal faizleri ile birlikte ihtilaflardan kaynaklı açılan davalarda yargılama giderleri, karar vekalet ücretleri ve icra masraflarının, 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu'na göre özerkliği ve tarafsızlığı Anayasa'da hükme bağlanan, genel bütçe dışında kendi bütçe ve gelirine sahip Kurumumuzca ödenmesi gerektiği Genel Müdürlüklerince değerlendirilmekte ve konuya ilişkin Kurumumuz görüşünün bildirilmesi talep edilmektedir.

Belirtilen hususlar için Kurumumuz Hukuk Hizmetleri Dairesi Başkanlığından görüş talep edilmiş olup alınan görüşte;

3093 Sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu Uyarınca Radyo, Televizyon, Video ve Birleşik Cihazlar ile Bunların Dışında Kalan Radyo ve Televizyon Yayınlarını Almaya Yarayan Her Türlü Cihazdan Alınacak Bandrol Ücretlerine İlişkin 2015/7757 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 11/1. maddesi "*Gümrük idarelerince fazla tahsil edilen bandrol ücretlerinin iadesi Kurum tarafından gerçekleştirilir.*" hükmü gereğince **Gümrük idarelerince fazla tahsil edilen bandrol ücretlerinin iadesinin Kurumumuz tarafından yapılması gerektiği**, bununla birlikte yargılama giderleri, karşı vekalet ücreti, icra masraf ve vekalet ücretlerinde sorumlulukta ise Kurumumuzun bu davalara taraf olup olmadığı davalar bakımından ayrı ayrı değerlendirilmesinin gerekeceği, Buna göre;

2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Vergi Usul Kanununun uygulanacağı haller" başlıklı 31/1'inci maddesinin "*Bu Kanunda hüküm bulunmayan hususlarda; hakimın davaya bakmaktan memnuiyeti ve reddi, ehliyet, üçüncü şahısların davaya katılması, davanın ihbarı, tarafların vekilleri, dosyanın taraflar ve ilgililerce incelenmesi, feragat ve kabul, teminat, mukabil dava, bilirkişi, keşif, delillerin tespiti, yargılama giderleri, adli yardım hallerinde ve duruşma sırasında tarafların mahkemenin sükununu ve inzibatını bozacak hareketlerine karşı yapılacak işlemler, elektronik işlemler ile ses ve görüntü nakledilmesi yoluyla duruşma icrasında Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümleri uygulanır.*" düzenlemesi gereğince idari yargı mercilerinde görülen davalara ilişkin yargılama giderleri hususunda Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun uygulanması gerektiği,

6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "*Yargılama giderlerinden sorumluluk*" başlıklı 326'ncı maddesinin;

"(1) Kanunda yazılı hâller dışında, yargılama giderlerinin, aleyhine hüküm verilen taraftan alınmasına karar verilir.

(2) Davada iki taraftan her biri kısmen haklı çıkarsa, mahkeme, yargılama giderlerini tarafların haklılık oranına göre paylaştırır.

(3) Aleyhine hüküm verilenler birden fazla ise mahkeme yargılama giderlerini, bunlar arasında paylaştırabileceği gibi, müteselsilen sorumlu tutulmalarına da karar verebilir." hükmü ile,

"Yargılama giderlerinin kapsamı" başlıklı 323/1-ğ maddesinin;

"(1) Yargılama giderleri şunlardır: ...

ğ) *Vekille takip edilen davalarda kanun gereğince takdir olunacak vekâlet ücreti.*" Hükümünün tetkikinden ise vekalet ücretinin bir yargılama gideri olduğu ve kanunda yazılı haller dışında yargılama giderlerinin aleyhine hüküm verilen taraftan alınması gerektiğine yer verilerek **yargılama giderleri, vekalet ücretleri ve sair giderlerden**, davanın tarafı olunmadığı müddetçe Kurumumuzun sorumlu olmayacağı; Kurumumuzun taraf olduğu davalarda ise mahkeme hükmü doğrultusunda sorumlu olabileceği değerlendirilmesi yapılmakla birlikte 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28/2 ni maddesi gereğince tarafınıza yapılan başvurulardan, icra takibine mahal verilmemesini teminen, Kurumumuzun taraf olmadığı davalarda bandrol ücreti ve yasal faizi için, Kurumumuzun taraf olduğu davalarda ise bandrol ücreti ve yasal faizi ile birlikte vekalet ücreti ve diğer yargılama giderlerine ilişkin Kurumumuzun ivedilikle haberdar edilmesinin önem arz ettiği belirtilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

İzzet CAN
Genel Müdür a.
Daire Başkanı